

5. STATISTIČKI PRIKAZ OSTVARENJA FIZIČKOG TURISTIČKOG PROMETA NA PODRUČJU TZ GRADA NOVALJE U TURISTIČKOJ SEZONI 2019. GODINE

U ovom dijelu "Analize" daje se statistički prikaz rezultata fizičkog turističkog prometa na području Zajednice u turističkoj sezoni 2020. godine, tj. za razdoblje travanj - listopad.

Ovdje izneseni statistički podaci preuzeti su iz sustava „eVisitor“ i odnose se isključivo na turistički promet ostvaren u komercijalnom smještaju, tj. kategoriziranim smještajnim objektima (hoteli, kampovi, obiteljski smještaj, hosteli); tzv. turistički promet u nekomercijalnom smještaju što su ga u svojim objektima ostvarili vlasnici kuća i stanova za odmor, članovi njihovih obitelji te osobe koje su boravile u njihovim objektima - „vikendaši“, nije uključen u ovu statistiku.

Iako se u podacima o turističkom prometu što ih u javnost iznose krovne hrvatske turističke institucije ubrajaju i podaci o turističkom prometu u nekomercijalnom smještaju, smatramo da se tako dobiva nerealna slika turističkog prometa (nerealno visoke veličine), jer se podatke u ovoj vrsti smještaja većim dijelom ne može smatrati vjerodostojnjima, naročito kad se radi o broju noćenja (osobe se uglavnom prijavljuju na duži boravak od stvarno ostvarenoga).

Napominjemo, također, da u ovim statističkim podacima nisu sadržani podaci o turističkom prometu na području TZ mjesta Stare Novalje osim gdje je to posebno naznačeno

Tabela 1:

Ukupni turistički promet na području TZ grada Novalje u turističkoj sezoni 2020. godine i usporedba sa sezonom 2019. godine (razdoblje travanj - listopad)

	DOLASCI		Index		NOĆENJA		Index	
	2019.	2020.	20/19	2019.	2020.	20/19		
DOMAĆI	16 102	16 821	104	82 994	92 525	111		
STRANI	234 644	99 346	42	1 492 080	718 799	48		
UKUPNO:	250 746	116 167	46	1 575 074	811 324	52		

Izvor: eVisitor

Iz tabele 1 vidimo da je u promatranom razdoblju na području Zajednice zabilježeno 116 167 dolazaka turista što je 46% od dolazaka ostvarenih 2019. godine (indeks 46), te 811 324 noćenja, odnosno 52% od noćenja ostvarenih u istom lanjskom razdoblju (indeks 52).

Dolazaka domaćih turista bilo je 16 821 ili 4% više nego lani (indeks 104), a njihovih noćenja 92 525 ili 11% više nego u sezoni 2019. (indeks 111).

Strani turisti su zabilježili značajan pad i dolazaka i noćenja. Dolazaka stranih turista bilo je 99 346 što je 42% od prošlogodišnjih dolazaka stranih turista (indeks 42), a njihovih noćenja 718 799, odnosno 48% od prošlogodišnjih noćenja stranih turista (indeks 48).

Domaći turistički promet, mјeren brojem noćenja, ove godine čini 11,4%, a inozemni 88,6% ukupnog turističkog prometa. Zbog značajnog pada ukupnog turističkog prometa ove godine uzrokovanim pandemijom, udio domaćeg turističkog prometa u ukupnom turističkom prometu je porastao, no budući da su domaći turisti zabilježili porast i u dolascima i u noćenjima u odnosu na lani, može se zaključiti kako su domaći gosti ove godine pozitivno pridonijeli ukupnim turističkim rezultatima.

Prosječna dužina boravka turista ove godine iznosi 7 dana dok je lani iznosila 6,3 dana (kod domaćih turista je 5,5 dana, a kod stranih je 7,2 dana).

U ukupnom broju turista pojedina dobna skupina čini:

- do 15 godina – 21% (24 423 turista)
- od 16 do 30 godina – 32,2% (37 393 turista)
- od 31 do 60 godina - 42,6% (49 524 turista)
- iznad 60 godina – 4,2% (4 827 turista).

Ovogodišnja turistička sezona u uvjetima pandemije i izostanak većeg broja mladih značajno su izmijenili uobičajenu dobnu strukturu naših posjetitelja u kojoj su posljednjih godina prevladavali mladi turisti (16 - 30 godina) – prošle godine 50,9%, dok je ove godine njihov udio u ukupnom broju turista 32,2%. Do povećanja udjela je došlo u dobnim skupinama od 31 do 60 godina, ove godine je 42,6%, a lani 31,5%, te kod djece do 15 godina čiji je udio ove godine 21%, a prošle godine je iznosio 12,8%. To dovodi do zaključka kako su ove godine prevladavali obiteljski turisti. Najstarija dobna skupina iznad 60 godina ima udio od 4,2%, lani 4,8%, odnosno samo 4 827 dolazaka turista, čemu je sigurno pridonio povećan rizik obolijevanja od korona virusa.

NAPOMENA: Pribrojimo li ovdje podatke o turističkom prometu na području TZ mesta Stare Novalje za isto razdoblje (travanj – listopad) – 9 331 dolazak turista i 76 570 njihovih noćenja, proizlazi da je na području Grada Novalje ove sezone registrirano ukupno 125 498 dolazaka turista, što je 47% od prošlogodišnjih dolazaka, te 887 894 njihovih noćenja, a to je 53% od ukupnog broja noćenja ostvarenih u istom prošlogodišnjem razdoblju.

U tabeli 2 prikazan je ovosezonski turistički promet na području Zajednice po mjesecima.

Tabela 2:

Turistički promet na području TZ grada Novalje u sezoni 2020. godine po mjesecima

Mjesec	D O L A S C I			N O Ć E N J A		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
TRAVANJ	8	12	20	515	768	1 283
SVIBANJ	324	702	1 026	993	2 342	3 335
LIPANJ	2 973	13 136	16 109	10 990	73 819	84 809
SRPANJ	5 210	42 531	47 741	30 201	306 529	336 730
KOLOVOZ	7 082	39 430	46 512	44 598	300 029	344 627
RUJAN	1 107	3 342	4 449	4 912	34 045	38 957
LISTOPAD	117	193	310	316	1 267	1 583
UKUPNO:	16 821	99 346	116 167	92 525	718 799	811 324

Izvor: eVisitor

Na temelju podataka iz tabele 2., udio pojedinih mjeseci u ukupnim noćenjima iznosi:

travanj	0,2%,
svibanj	0,4%,
lipanj	10,4%,
srpanj	41,5%,
kolovoz	42,5%,
rujan	4,8%,
listopad	0,2%.

Mjesečna razdioba turističkog prometa u turističkoj sezoni uvjetovanoj pandemijom svela se uglavnom na dva središnja ljetna mjeseca – srpanj i kolovoz, kada je ostvareno 84% ukupnog turističkog prometa na području Zajednice. Udio travnja i svibnja u ukupnom turističkom prometu je vrlo mali, a uslijed postupnog otvaranja granica unutar Europske unije u lipnju je došlo do značajnijeg porasta, da bi se glavnina ovogodišnjeg turističkog prometa ostvarila u srpnju i kolovozu. Zbog ponovnog zatvaranja pojedinih zemalja već u drugoj polovici kolovoza, udio rujna se značajno smanjio, a listopada je vrlo mali. Usporedba turističkog prometa po mjesecima ove i prošlogodišnje sezone prikazana je u narednoj tabeli.

Mjesečna usporedba turističkog prometa na području TZ grada Novalje u sezonomama 2020. i 2019. godine

	D O L A S C I		Index	N O Ć E N J A		Index
	2019.	2020.		2019.	2020.	
<u>Mjesec</u>						
TRAVANJ	3 378	20	0,6	10 934	1 283	11,7
SVIBANJ	13 357	1 026	7,7	46 544	3 335	7,2
LIPANJ	44 759	16 109	36	237 122	84 809	35,8
SRPANJ	84 522	47 741	56,5	567 474	336 730	59,3
KOLOVOZ	87 839	46 512	53	593 140	344 627	58
RUJAN	15 437	4 449	28,8	113 344	38 957	34,4
LISTOPAD	1 454	310	21,3	6 516	1 583	24,3
UKUPNO:	250 746	116 167	46,3	1 575 074	811 324	51,5

Izvor: eVisitor

Podaci iz gornje tabele pokazuju već naglašenu karakteristiku ovogodišnje turističke sezone u kojoj je glavnina turističkog prometa ostvarena u srpnju i kolovozu kada je broj noćenja bio gotovo 60% u odnosu na prošlogodišnji srpanj i kolovoz. Travanj i svibanj su ostvarili vrlo mali broj dolazaka i noćenja, a lipanj s 36% dolazaka i noćenja u odnosu na prošlu godinu je potaknuo pozitivna očekivanja od glavne sezone. Ponovna ograničenja putovanja već u drugoj polovici kolovoza dovela su do ponovnog pada broja dolazaka i noćenja u rujnu i listopadu.

U tabeli 3 prikazan je ovosezonski turistički promet na području Zajednice po vrstama smještaja uz usporedbu s lanjskom sezonom.

Tabela 3:

Turistički promet na području TZ Grada Novalje po vrstama smještaja u sezoni 2020. i usporedba sa sezonom 2019. godine

	DOLASCI		Index 20/19	NOĆENJA		Index 20/19
	2019.	2020.		2019.	2020.	
<u>Vrsta smještaja</u>						
a) HOTELI	21 518	9 538	44	86 159	36 529	42
b) KAMPOVI	71 751	41 005	57	573 285	340 144	59
c) OBITELJ. SMJEŠTAJ	149 433	64 029	43	885 462	429 880	49
d) HOSTELI	8 044	1 595	20	30 168	4 771	16
UKUPNO:	250 746	116 167	46	1 575 074	811 324	52

Izvor: eVisitor

Podaci iz tabele 3 pokazuju da su hoteli ove sezone ostvarili 44% dolazaka turista (indeks 44) i 42% noćenja (indeks 42) od prošlogodišnjih ostvarenja. Ove smo godine u hotele uvrstili i pansione koji se inače kategoriziraju u skupinu "hoteli", a koje smo do ove godine smještali u privatni smještaj. Na području TZ grada Novalje imamo 8 pansiona koji imaju ukupno 251 krevet, a ove su godine ostvarili 572 dolaska turista i 2 650 noćenja. Treba napomenuti da je hotel In Excelsis ostao zatvoren ove godine, kao i paviljoni hotela Liberty koji su preuređeni, te će ubuduće raditi kao zaseban hotel pod nazivom Liberty Plaza. Udio hotela u turističkom prometu ove godine iznosi 8,2% u ukupnim dolascima i 4,5% u ukupnim noćenjima. Prosječna dužina boravka gostiju u hotelima iznosi 3,8 dana što je neznatno manje nego lani.

Kampovi su ove godine ostvarili 57% dolazaka (indeks 57) i 59% noćenja (indeks 59) od prošlogodišnjih ostvarenja, te se može zaključiti kako su kampovi najbolje poslovali ove

godine. Dobrim rezultatima pridonijelo je otvaranje još jednog kampa – kamp „Olea“ u Šonjevim stanimi, kapaciteta 300 osoba. Udio kampova u ukupnom broju dolazaka turista iznosi 35,3%, a u ukupnom broju noćenja 41,9% što je povećanje udjela u odnosu na lani. Prosječna dužina boravka turista u kampovima iznosila je 8,3 dana i neznatno je veća nego lani, a i nadalje je najveća među svim vrstama smještaja. Upravo ovaj podatak o prosječnoj dužini boravka turista, između ostalog, govori o visokoj kvaliteti usluga naših kampova u čemu osobito prednjači kamp Straško.

Pokazatelji kod obiteljskog smještaja govore da je u njemu ove godine ostvareno 43% dolazaka (indeks 43) i 49% noćenja (indeks 49) od prošlogodišnjih ostvarenja. Što se tiče udjela u turističkom prometu, od ukupnog broja turista u obiteljskom ih je smještaju boravilo 55,1%, a od ukupnih noćenja u njemu ih je ostvareno 53%, što znači da je u obiteljskom smještaju i ove godine ostvareno više od polovice ukupnog turističkog prometa. U obiteljskom smještaju gosti su prosječno boravili 6,7 dana što je povećanje u odnosu na lani (5,9 dana).

U hostelima je ove godine ostvareno tek 20% dolazaka turista (indeks 20) i 16% noćenja (indeks 16) od prošlogodišnjih ostvarenja. Udio hostela u ukupnim dolascima iznosi 1,4%, a u ukupnim noćenjima 0,6%. Prosječna dužina boravka turista u hostelima bila je 3 dana te je najkraća među svim vrstama smještaja. Ove godine je otvoren još jedan novi hostel u Gajcu naziva Vagabundo i kapaciteta 133 kreveta. Dio hostela je ostao zatvoren, te su ove sezone od ukupno šest hostela radili njih tri.

Prosječna popunjenošć naših smještajnih kapaciteta je ove sezone bila izrazito loša i u promatranom 7-mjesečnom razdoblju (214 dana), iznosi svega 35 dana (lani 67 dana) ili 16% (lani 31%), a po pojedinoj vrsti kapaciteta bila je kako slijedi:

- hoteli (kapacitet 1 078): 34 dana ili 16% (45 dana manje i 21% lošije nego u sezoni 2019.)
Napomena: u kapacitete nije uračunat hotel In Excelsis (154 kreveta) koji je bio zatvoren.
- kampovi (kapacitet 7 047 osoba): 48 dana ili 22% (37 dana manje i 18% lošije nego 2019.);
- obiteljski smještaj (kapacitet 14 503 osnovnih kreveta): 30 dana ili 14% (28 dana manje i 13% lošije nego lani). Napomena: dio kapaciteta u obiteljskom smještaju je ostao zatvoren, ali je nemoguće procijeniti o kojem se broju radi.
- hosteli (kapacitet 365 osnovnih kreveta): 13 dana ili 6% (45 dana manje i 21% lošije nego lani). Napomena: uračunati su samo kapaciteti triju hostela koji su radili ove godine.

Tabela 4:

Turistički promet na području TZ grada Novalje po mjestima u sezoni 2020. i usporedba sa sezonom 2019. godine

Mjesto	DOLASCI		Index	NOĆENJA		Index
	2019.	2020.	20/19	2019.	2020.	20/19
NOVALJA	193 036	79 291	41	1 206 137	542 117	4
METAJNA	6 466	4 532	70	49 173	37 488	76
ZUBOVIĆI	3 496	2 507	72	23 820	19 111	80
KUSTIĆI	4 139	3 764	91	31 313	31 314	100
VIDALIĆI	4 814	3 260	68	30 479	23 541	77
CASKA	3 442	1 588	46	21 095	10 264	49
LUN, JAKIŠNICA	11 418	6 777	59	71 175	49 299	69
POTOČNICA,						
VARSAN, STANI	15 047	10 603	70	87 329	73 178	84
GAJAC	8 888	3 845	43	54 553	25 012	46
UKUPNO	250 746	116 167	46	1 575 074	811 324	52

Izvor: eVisitor

Podaci iz tabele 4 pokazuju da su ove sezone u odnosu na prošlogodišnju Novalja, Gajac i Caska ostvarili najveći pad turističkog prometa čemu je uzrok izostanak mladih turista posjetitelja zabava na plaži Zrće. Ostala naselja koja su više orijentirana na obiteljski turizam i imaju stalne goste zabilježila su dolaske i noćenja koja su na razini od 60 – 100% od prošlogodišnjih ostvarenja. Posebno dobre rezultate bilježe Potočnica, Varsan i Stani koji su ostvarili čak 73 178 noćenja, čemu je pridonijela dobra popunjenošt kampova, kao i otvaranje još jednog kampa na tom području.

Pojedinačno po naseljima to izgleda ovako:

- Novalja 41% dolazaka (indeks 41) i 45% noćenja (indeks 45) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Metajna 70% dolazaka (indeks 70) i 76% noćenja (indeks 76) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Zubovići 72% dolazaka (indeks 72) i 80% noćenja (indeks 80) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Kustići 91% dolazaka (indeks 91) i 100% noćenja (indeks 100) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Vidalići 68% dolazaka (indeks 68) i 77% noćenja (indeks 77) od prošlogodišnjih ostvarenja,

- Caska 46% dolazaka (indeks 46) i 49% noćenja (indeks 49) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Lun/Jakišnica 59% dolazaka (indeks 59) i 69% noćenja (indeks 69) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Potočnica/Varsan/Stani 70% dolazaka (indeks 70) i 84% noćenja (indeks 84) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Gajac 43% dolazaka (indeks 43) i 46% noćenja (indeks 46) od prošlogodišnjih ostvarenja.

Kako inozemni turistički promet redovito čini oko 95% našeg ukupnog turističkog prometa, u tabeli 5 prikazani su njegovi usporedni pokazatelji po našim najznačajnijim emitivnim zemljama za ovogodišnju i prošlogodišnju sezonu.

Tabela 5: Usporedni pokazatelji inozemnog turističkog prometa na području TZ grada Novalje u turističkim sezonomama 2020. i 2019. godine

Zemlje:	DOLASCI			NOĆENJA		
	2019.	2020.	Index	2019.	2020.	Index
			20/19			20/19
SLOVENIJA	33 455	26 389	79	249 099	208 995	84
NJEMAČKA	54 985	25 674	47	378 163	199 665	53
POLJSKA	10 271	12 253	119	73 491	85 746	117
ČEŠKA	13 161	10 998	84	91 365	73 228	80
ITALIJA	43 951	5 025	11	265 784	35 566	13
AUSTRIJA	19 124	4 411	23	108 190	28 794	27
SLOVAČKA	6 888	2 989	43	39 566	19 062	48
V. BRITANIJA	10 932	524	5	65 780	2 530	4
Ostale eu. i izvaneu.	41 877	11 083	26	220 642	65 213	30
UKUPNO	234 644	99 346	42	1 492 080	718 799	48

Izvor: eVisitor

Promatrajući podatke iz tabele 5, koji se odnose na naših inače 8 najjačih emitivnih zemalja (prednost u poretku ima broj noćenja pred brojem dolazaka), vidimo da su, u odnosu na prošlu godinu:

- Slovenci ostvarili 79% dolazaka (indeks 79) i 84% noćenja (indeks 84) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Nijemci ostvarili 47% dolazaka (indeks 47) i 53% noćenja (indeks 53) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Poljaci zabilježili 19% više dolazaka (indeks 119) i 17% više noćenja (indeks 117),
- Česi ostvarili 84% dolazaka (indeks 84) i 80% noćenja (indeks 80) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Talijani ostvarili 11% dolazaka (indeks 11) i 13% noćenja (indeks 13) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Austrijanci ostvarili 23% dolazaka (indeks 23) i 27% noćenja (indeks 27) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Slovaci ostvarili 43% dolazaka (indeks 43) i 48% noćenja (indeks 48) od prošlogodišnjih ostvarenja,
- Britanci ostvarili tek 5% dolazaka (indeks 5) i 4% noćenja (indeks 4) od prošlogodišnjih ostvarenja,

Podaci iz tabele 5 pokazuju kako su ove godine slovenski i njemački turisti značajno prednjačili pred svim ostalim stranim turistima. Pri tome su Slovenci ostvarili 79% dolazaka i čak 84% noćenja od prošlogodišnjih ostvarenja, te su takvim rezultatima zauzeli prvo mjesto i po broju dolazaka i po broju noćenja među stranim turistima. Njemačka, koja je prošle godine bila na prvom mjestu i po broju dolazaka i po broju noćenja, ove je godine s 47% dolazaka i 53% noćenja od prošlogodišnjih ostvarenja zauzela drugo mjesto. Najveći pad, i u broju dolazaka i u broju noćenja, zabilježila je Italija koja je lani zauzimala drugo mjesto, a ove je godine tek na petom mjestu s ostvarenih 11% dolazaka i 13% noćenja od prošlogodišnjih. No, takvi rezultati ne čude budući da je Italija bila koronom najpogođenija europska zemlja na početku epidemije. Austrija je također ostvarila vrlo loše rezultate u odnosu na lani, te je s lanjskog četvrtog mjeseta ove godine pala na šesto mjesto. Lošija od Austrije je bila i Slovačka, a izostankom festivala na Zrču izostali su i engleski turisti koji su ostvarili tek 5% dolazaka i 4% noćenja od prošlogodišnjih. Povećanje broja dolazaka i noćenja u odnosu na lani, ove je godine među stranim zemljama zabilježila jedino Poljska i to čak 19% više dolazaka i 17% više noćenja u odnosu na lani, te je zauzela treće mjesto u poretku stranih zemalja. Češka se je s 84% dolazaka i 80% noćenja od prošlogodišnjih smjestila na četvrtu mjesto među stranim zemljama. Ostale europske i izvaneuropske zemlje su ostvarile 26% dolazaka i 30% noćenja od prošlogodišnjih ostvarenja.

Prosječna dužina boravka turista iz promatranih zemalja govori da su najduže boravili Slovenci – 7,9 dana, potom Nijemci – 7,8 dana, zatim Poljaci i Talijani – 7 dana, Česi – 6,7 dana, Austrijanci – 6,5 dana, Slovaci – 6,4 dana, te najkraće Britanci – 4,8 dana. Slovenci, Nijemci, Talijani, Austrijanci i Slovaci boravili su duže nego prošle godine.

U tabeli 5a prikazan je udio naših najznačajnijih emitivnih zemalja u ukupnom inozemnom turističkom prometu ove sezone.

Tabela 5a:

Udio najznačajnijih emitivnih zemalja u inozemnom turističkom prometu na području TZ Grada Novalje u sezoni 2020. godine

Zemlja:	DOLASCI	NOĆENJA	UDIO U UKUPNOM BROJU U %	
	TURISTA	TURISTA	Dolasci	Noćenja
SLOVENIJA	26 389	208 995	27	29
NJEMAČKA	25 674	199 665	26	28
POLJSKA	12 253	85 746	12	12
ČEŠKA	10 998	73 228	11	10
ITALIJA	5 025	35 566	5	5
AUSTRIJA	4 411	28 794	4	4
SLOVAČKA	2 989	19 062	3	3
V. BRITANIJA	524	2 530	1	0
Ostale eu.i izvaneu.				
zemlje	11 083	65 213	11	9
U K U P N O:	99 346	718 799	100	100

Napomena: zemlje su poredane prema broju ostvarenih noćenja.

Zajednički udio turističkog prometa iz 8 promatranih zemalja u ukupnom inozemnom turističkom prometu iznosi 89% u dolascima i 91% u noćenjima, pri čemu su Slovenija i Njemačka zajednički ostvarile više od 50% ukupnih dolazaka i noćenja stranih turista. Poljska i Češka su povećale svoje udjele, dok Italija bilježi najveći pad udjela, a udio Austrije je također značajno manji u odnosu na lani. Slovačka je zadržala isti udio, a udio Velike Britanije je pao ispod 1% ukupnog inozemnog turističkog prometa.

